

Talousarvioaloite TAA 418/2016 vp

Antero Vartia vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen (45 800 000 euroa)

Eduskunnalle

Maailman talousfoorumi julkaisi vuonna 2015 raportin, jossa tarkastellaan maiden pitkän aikavälin rakenteellista kilpailukykyä. Suomi oli 140 valtion vertailussa paras Pohjoismaa ja sijoittui kokonaisuudessa kahdeksanneksi. Yksi Suomen vahvuuksista oli innovoinnin runsaus, jossa Suomi sijoittui kaikista vertailumaista toiseksi.

Hallitus on päätöksissään keskittynyt lyhyen aikavälin hintakilpailukyvyn parantamiseen. Tärkeimpiä tekijöitä kilpailukyvyssämme ovat kuitenkin asiat, joita olemme rakentaneet kymmeniä vuosia, kuten läpinäkyvä ja tehokas hallinto, tasokas terveydenhuolto, korkea koulutustaso ja pitkäjänteinen innovaatiotoiminta. Näiden rapauttamiseen Suomella ei ole varaa.

Tästä huolimatta hallitus esittää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen 45,8 miljoonan euron leikkauksia vuodelle 2017.

Valtion innovaatiotukien tehtävä on tukea radikaaleja ja kunnianhimoisia hankkeita, joihin ei löydy riittävästi yksityistä rahoitusta. Näissä tilanteissa valtion tuella on merkittävä rooli innovaatioiden kehittämisessä, kaupallistamisessa ja kansainvälistymisessä. Esimerkiksi Tekesin rahoittamissa pk-yrityksissä, joiden hanke päättyi vuosina 2010—2011, liikevaihto kasvoi vuosina 2010—2013 14 prosenttiyksikköä enemmän kuin vastaavissa pk-yrityksissä keskimäärin. Kansainväliseen kasvuun tähtäävissä yrityksissä vastaava luku oli 24 prosenttiyksikköä. Tekesin rahoituksesta valtaosa kohdistuu hallitusohjelman korostamille sisältöalueille: digitalisaatioon, cleantechiin, biotalouteen sekä terveyteen ja hyvinvointiin. Hallitus leikkaa suoraan uusien innovaatioiden syntyisestä omien kärkihankkeidensa aloilla.

Hallitusohjelman tilannekuvassa todetaan, että kilpailukykyämme on rapautunut keskeisiä kilpailijamaita heikommaksi, vienti ei vedä, osaaminen ei muutu innovaatioiksi ja innovaatiot eivät kaupallistu. Tässä tilanteessa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnasta ei pitäisi leikata, vaan päinvastoin panostaa siihen enemmän.

Yritystukijärjestelmää tulee uudistaa. Tukijärjestelmää tulisi katsoa siitä näkökulmasta, missä valtion tuoma lisäarvo on suurin eikä yksityistä rahoitusta ole riittävästi saatavilla. Tukia pitäisi myös muuttaa vastikkeettomasta jakamisesta lainapainotteiseen suuntaan tai valtioneuvostoihin. Suorat leikkaukset ilman järjestelmän uudistamista eivät edistä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuloksellisuutta.

Talousarvioaloite TAA 418/2016 vp

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 45 800 000 euroa momentille 32.20.40 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen.

Helsingissä 30.9.2016

Antero Vartia vihr
Jani Toivola vihr
Emma Kari vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Ville Niinistö vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Touko Aalto vihr
Johanna Karimäki vihr
Ozan Yanar vihr
Satu Hassi vihr
Heli Järvinen vihr
Jyrki Kasvi vihr
Krista Mikkonen vihr